

1.4 Ontwikkelingen corona

Na het vervallen van bijna alle maatregelen eind maart 2022 speelt corona een steeds kleinere in het dagelijks leven. In mei verviel de tijdelijke coronawet. Er kwam een grotere focus op het lange termijnbeleid en het herstel van corona, bijvoorbeeld in de cultuursector.

De gemeente Gorinchem heeft in 2020 en 2021 noodsteunmaatregelen en compenserende maatregelen getroffen om de gevolgen van corona voor de inwoners en bedrijven zo goed mogelijk op te vangen. Ook in de eerste maanden van 2022 zijn maatregelen getroffen, zoals bijvoorbeeld controles op en ondersteuning van de naleving van de coronatoegangsbewijzen. Samen met het onderwijs, opvang en maatschappelijke partners is gesproken over de inzet van middelen die zijn ondervangen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Deze middelen worden ingezet ten behoeve van:

- Herstel van de corona-gerelateerde vertraging in de leergroei en ontwikkeling van leerlingen (cognitief, sociaalemotioneel, welbevinden);
- Herstel van de corona-gerelateerde toegenomen kansenongelijkheid;
- Het leggen van een stevigere basis voor goed onderwijs (duurzaam leereffect).

Financiële gevolgen

Onderstaand overzicht met de financiële gevolgen van de coronacrisis is opgesteld. In onderstaande tabel staan die onderdelen opgenomen die invloed hebben op het begrotingssaldo, dan wel doordat de uitgaven hoger of juist lager zijn uitvallen, dan wel doordat de inkomsten zijn tegengevallen of doordat het Rijk een compensatie bood voor de geleden schade.

Financiële gevolgen door corona (bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Voorziene meerlasten 2022	Werkelijke meerlasten 2022	Voorziene lagere baten 2022	Werkelijke lagere baten 2022	Compensatie Rijk	Nummer
Programma 3 Verkeer en Vervoer							
2.2	Parkeren			150	143	175	1
2.5	Openbaar vervoer					197	2
Totaal programma 3				150	143	372	
Algemene dekkingsmiddelen							
0.63	Parkeerbelasting			103	86	269	3
Totaal algemene dekkingsmiddelen				103	86	269	
Totaal programma's				253	229	641	

1. De lockdown leidde ook in het eerste kwartaal van 2022 tot minder bezoekers aan de binnenstad. Van het Rijk hebben wij een deel van de gemiste inkomsten over 2021 gecompenseerd gekregen.
2. In 2021 zijn wij inkomsten misgelopen omdat onze veren als gevolg van corona niet volgens de dienstregelingen konden varen. Het Rijk heeft ons hier in 2022 voor gecompenseerd.
3. Als gevolg van corona zijn de opbrengsten van het straatparkeren in het eerste kwartaal van 2022 lager uitgevallen. In 2022 zijn wij door het Rijk (gedeeltelijk) gecompenseerd voor de lagere parkeeropbrengsten die wij als gevolg van corona in 2021 zijn misgelopen.

Er zijn diverse begrotingsposten die beïnvloed zijn door de coronacrisis, maar waarvoor geldt dat het Rijk de gemeenten compenseert, of dat deze betaald worden vanuit de budgetten die vorig jaar beschikbaar zijn gesteld. Die zijn via de resultaatbestemming doorgezet van 2021 naar 2022, of worden gefinancierd vanuit de reserve Sociaal Domein. Daarom hebben ze geen invloed op het begrotingssaldo, maar voor de volledigheid hebben we ze toch opgenomen.

Financiële gevolgen door corona (bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Voorziene meerlasten 2022	Werkelijke meerlasten 2022	Voorziene lagere baten 2022	Werkelijke lagere baten 2022	Compensatie Rijk	Nummer
Programma 1 Bestuur en Ondersteuning							
0.2	Burgerzaken*	90	39			90	1
Totaal programma 1		90	39			90	
Programma 2 Veiligheid							
1.2	Openbare orde en Veiligheid	123	66			71	2
Totaal programma 2		123	66			71	
Programma 4 Economie							
3.1	Economische ontwikkeling*	300	114				3
Totaal programma 4		300	114				
Programma 5 Onderwijs							
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.507	1.194			1.218	4
Totaal programma 5		1.507	1.194			1.218	
Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie							
5.1	Sportbeleid en activering	40	40			40	5
5.3	Cultuurpresentatie, productie en participatie*	389	86			420	6
5.4	Musea	31	24				6
Totaal programma 6		460	150			460	
Programma 7 Sociaal Domein							
6.3	Inkomensregelingen	30	-			30	7
6.5	Arbeidsparticipatie*	110	123			287	8
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+*	111	119			111	9
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-*	64	-			64	10
Totaal programma 7		315	242			492	
Totaal programma's		2.795	1.806	-	-	2.331	

*Bij de gemarkeerde posten is sprake van overheveling van budgetten uit 2021. In totaal gaat het om een bedrag van € 1,06 mln.

1. Extra kosten zijn gemaakt om de gemeenteraadsverkiezingen op een veilige manier te kunnen laten verlopen. Er zijn maatregelen getroffen in de stemlokalen zoals het borgen van een veilige afstand en hygiënemaatregelen. Het Rijk heeft ook voor de verkiezingen in 2022 geld beschikbaar gesteld.
2. In de eerste maanden van 2022 is toegezien op de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs (CTB) in onder meer horecagelegenheden. Voor de door ons gemaakte kosten hebben wij van het Rijk, via de Veiligheidsregio, een bijdrage ontvangen.
3. In 2022 werkten we verder aan projecten en investeringen die op lange termijn de lokale economie versterken. Dit deden we samen met ondernemers en vastgoedeigenaren.

4. Voor het inhalen van (corona) gerelateerde onderwijsvertragingen bij kinderen en jongeren hebben wij, uit het Nationaal Programma Onderwijs voor 2022 € 896.000 ontvangen. In overleg met alle schoolrelevante partners in de stad worden deze middelen zo gericht mogelijk ingezet. Als arbeidsmarktregio ontvingen we net als in 2020 en 2021 een uitkering € 322.000 om de verschuiving van werkgelegenheid van de ene naar de andere sector te begeleiden. Als centrumgemeente traden wij hierbij op in onze rol als regievoerder voor de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio.
5. Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld om steun te kunnen verlenen aan groepen die extra geraakt worden door de coronacrisis. Het doel van deze extra bijdrage was om de negatieve gezondheidseffecten van de coronacrisis zoveel mogelijk tegen te gaan om verdere schade te voorkomen. Gorinchem heeft eenmalig € 40.000 ontvangen voor sport- en leefstijlinterventies.
6. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2021 is € 420.000 gereserveerd voor compensatie van de gevolgen door corona aan diverse verenigingen en culturele instellingen en om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding.
7. Als onderdeel van het steun- en herstelpakket heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor bijzondere bijstand gericht op het bieden van snelle hulp en ondersteuning aan mensen die als gevolg van de crisis te maken krijgen met (dreigende) armoedeproblematiek.
8. Voor het opvangen van exploitatietekorten van het sociaal werkbedrijf (Avres) hebben wij van het Rijk een bijdrage van € 177.000 ontvangen. Als onderdeel van het steun- en herstelpakket heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden (€ 28.000). Daarnaast hebben we € 82.000 ontvangen om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen, te intensiveren.
9. Als onderdeel van het steun- en herstelpakket heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor gemeentelijk schuldenbeleid gericht op het bieden van snelle hulp en ondersteuning aan mensen die als gevolg van de crisis te maken krijgen met (dreigende) schuldenproblematiek (€ 60.000). Van het Rijk is € 51.000 aan compensatie ontvangen voor de meerkosten die worden gemaakt bij de uitvoering van de Wmo.
10. Van het Rijk is compensatie ontvangen voor de meerkosten die worden gemaakt op het gebied van de jeugdzorg.